

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu
w 2011 roku**

Luty 2012

Spis treści

1. Informacje organizacyjne	s. 3
2. Pomoc społeczna	s. 4
2.1. Zadania zlecone gminie	s. 4
2.2. Zadania własne gminy	s. 5
2.3. Struktura zadań pomocy społecznej	s. 7
2.4. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej	s. 8
2.5. Praca socjalna	s. 12
3. Świadczenia rodzinne	s. 14
4. Fundusz alimentacyjny	s. 16
5. Dodatki mieszkaniowe	s. 18
6. Dzienny Dom Pomocy	s. 18
7. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze	s. 19
8. Wydatki budżetowe w poszczególnych rozdziałach	s. 23

1. Informacje organizacyjne

W 2011 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu zatrudnionych było 30 osób. Zatrudnienie 18 osób finansowane było ze środków Wojewody, natomiast pozostałe 12 ze środków własnych miasta. Ponadto Ośrodek zatrudnia w ramach umowy-zleczenia 3 specjalistów-konsultantów (prawnik, pedagog, psycholog), świadczących poradnictwo na rzecz mieszkańców naszego miasta, radcę prawnego, który świadczy pomoc prawną pracownikom MOPS-u, a także pracowników przygotowujących i wydających posiłki w soboty i niedziele w okresie zimowym.

Poniższa tabela obrazuje poziom wykształcenia kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierpcu.

Tabela nr 1

Poziom pracowników	wykształcenia	Liczba osób
	wyższe magisterskie	15
	wyższe licencjackie	2
	średnie	12
	zawodowe	1

Źródło: opracowanie własne

Wśród pracowników etatowych 17 osób legitymuje się wyższym wykształceniem, z tego 15 posiada tytuł magisterski; 12 osób posiada wykształcenie średnie ogólne lub zawodowe (w tym również policealne i pomaturalne); 1 osoba zawodowe. Jak widać, pracownicy ustawicznie podnoszą swoje kwalifikacje podejmując studia, uzupełniając wykształcenie na studiach magisterskich, specjalizacjach, studiach podyplomowych oraz szkoleniach zawodowych. W ostatnim roku 2 pracowników ukończyło studium podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Zadania statutowe Ośrodka realizują m.in.: pracownicy socjalni (7 os.), w tym trzech specjalistów pracy socjalnej; pielęgniarki (specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 2 os.); opiekunowie (świetlica – 2 os.); pracownicy obsługi (kuchnia – 2 os., świetlica – 1 os, robotnik gospodarczy – 2 os.); pracownicy administracyjni (dyrektor – 1 os., świadczenia socjalne – 2 os., rodzinne – 4 os., księgowość – 4 os., dodatki mieszkaniowe – 1 os., intendent – 1 os., sekretariat i kadry – 1 os.).

Zgodnie z zapisem ustawy o pomocy społecznej Ośrodek powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden

pracownik na 2 tys. mieszkańców. W naszym mieście ten warunek nie jest spełniony, w Ośrodku powinno być zatrudnionych 10 pracowników socjalnych.

We wrześniu 2011 roku Dyrektor MOPS-u podpisał umowę ze Starostą Sierpeckim w sprawie organizacji stażu dla 1 osoby. W ubiegłym roku z dniem 14.05. realizację stażu zakończyło 7 osób. Staże zorganizowano zarówno na stanowiskach urzędniczych, jak również na stanowiskach pomocniczych.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka funkcjonują działy: Pomocy Środowiskowej, Świadczeń Socjalnych, Świadczeń Rodzinnych, Finansowo-Księgowy oraz samodzielne stanowisko ds. organizacyjno-kadrowych.

W strukturach Ośrodka działają również Środowiskowe Ognisko Wychowawcze oraz Dzienny Dom Pomocy. ŚOW jest świetlicą, do której uczęszczają dzieci z sierpeckich szkół podstawowych oraz gimnazjum. DDP jest placówką o charakterze dziennym, do której uczęszczają emeryci i renciści, osoby samotne, nie mogące własnym staraniem zapewnić sobie posiłków. W ramach DDP funkcjonuje także stołówka z bezpłatnymi zupami przeznaczonymi dla najniżej uposażonych mieszkańców naszego miasta.

2. Pomoc społeczna

2.1 Zadania zlecone gminie.

Tabela nr 2 przedstawia wykonanie zadań zleconych gminie za 2011 rok oraz dla porównania za 2010.

Tabela nr 2

Rodzaje świadczeń	rok 2011		rok 2010	
	l. osób	kwota świadczeń	l. osób	kwota świadczeń
składki zdrowotne	112	36.045	104	32.056
specjalistyczne usługi opiekuńcze	6	66.200	7	64.700
zasiłki celowe w związku z powodzią	-	-	2	8.000
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	1	561	1	1.053

Źródło: opracowanie własne

Obserwujemy wzrost zarówno liczby osób (7,7%), którym Ośrodek opłaca składkę zdrowotną za osoby otrzymujące zasiłek stały i nie podlegające ubezpieczeniu z innych tytułów, jak również wydatków (12,4%).

Jednym z zadań zleconych gminie jest organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych. Są to usługi realizowane na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Spośród nich 5 to osoby z chorobą psychiczną oraz 1 niepełnosprawna intelektualnie, 3 kobiety i 3 mężczyzn oraz 5 gospodarujących samotnie i 1 pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym. Struktura wiekowa przedstawia się następująco: 31 – 45 lat 1 os., 46 – 60 lat 3 os. oraz powyżej 60 lat 2 osoby. Łącznie zrealizowano 3.229 godziny usług. Ośrodek świadczył następujące rodzaje usług: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, usługi pielęgnacyjne będące wsparciem procesu leczenia, rehabilitacja fizyczna, współpraca ze specjalistami w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego.

Koszt usług wyniósł 66.200 zł, za 1 godz. 15,32 zł a ich realizacją zajmowały się pielęgniarki psychiatryczne zatrudnione w MOPS. Z tytułu odpłatności pobranej od klientów zwrócono do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę 5.754 zł.

Kolejnym zadaniem jakie realizowaliśmy w ub. roku było wypłacanie wynagrodzenia należnego opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną. Wynagrodzenie takie przyznaje sąd, w związku z tym wypłacono 6 świadczeń 1 osobie w łącznej wysokości 561 zł.

2.2 Zadania własne gminy.

Poniższa tabela zawiera ilościowe informacje dotyczące realizacji zadań własnych gminy, zarówno obowiązkowe, jak i fakultatywne.

Tabela nr 3

Rodzaje świadczeń	rok 2011		rok 2010	
	l. osób	kwota świadczeń	l. osób	kwota świadczeń
zasiłki stałe (dotowane)	133	436.891	126	385.210
posiłek	1.361	480.682	1.353	436.984
zasiłki okresowe (dotowane)	233	297.639	262	331.431
inne zasiłki celowe i w naturze	457	373.107	481	418.251
w tym specjalne	93	24.978	116	38.617
pobyt w dps	11	227.737	11	188.471
poradnictwo specjalistyczne	120	-	35	-
praca socjalna	182	-	180	-
usługi opiekuńcze	82	513.000	91	470.000
sprawienie pogrzebu	2	3.845	1	2.354
schronienie	13	28.387	13	12.000
ubranie	30	2.755	10	1.800

Źródło: opracowanie własne

Od 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W ubiegłym roku świadczenia te w 80% finansowane były ze środków budżetu państwa, w 20% z budżetu gminy. Liczba osób otrzymujących świadczenie wzrosła o 5,5% (7 os.) w stosunku do ubiegłorocznej. Wzrosły także wydatki o 13,4%.

Kolejną pozycją w tabeli jest posiłek. Przedstawia ona realizację i wydatki związane z programem rządowym „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Skorzystało z niego 1.361 osób tj. więcej o 8 osób (0,6%) niż w roku ubiegłym, w tym 389 otrzymało

pomoc w formie posiłku oraz 972 w formie zasiłku celowego. Wzrosły także wydatki o 43.698 zł co stanowi 10%.

Spośród osób korzystających z pomocy w formie posiłku 47 otrzymało całodzienne wyżywienie, 248 pełen obiad, 70 jedno danie gorące (zupę) oraz 24 kanapkę, mleko lub herbatę. Opłacono łącznie 63.537 posiłków z czego 4.811 stanowiło całodzienne wyżywienie, natomiast 33.575 pełen obiad. Koszt posiłków to kwota 198.398 zł a średni pojedynczego świadczenia 3,12 zł. Wśród 389 osób otrzymujących pomoc w formie posiłku to dzieci: w wieku do 7 r.ż. – 54 oraz uczniowie w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 265.

W sprawach o zasiłki celowe na żywność wydano decyzje 393 osobom, wypłacono 1.693 świadczenia na łączną kwotę 282.284 zł. Średni koszt jednego świadczenia wyniósł 166,74 zł. Ogółem dofinansowaliśmy posiłki w 11 punktach żywieniowych, z tego 9 to stołówki szkolne lub przedszkolne, 1 stołówka funkcjonująca w Dziennym Domu Pomocy przy MOPS-ie oraz w świetlicy ŚOW. Ogólny koszt Programu to kwota 480.682 zł, z czego 247.087 zł pochodziło ze środków własnych gminy, natomiast 233.595 zł to dotacja z budżetu państwa W ub. roku objęto dożywianiem wszystkie zgłaszające się i wymagające tej formy pomocy osoby.

Jedną z form pomocy świadczonych przez ops jest zasiłek okresowy. Jest to świadczenie dotowane przez budżet państwa. Koszt tych zasiłków wyniósł 297.639 zł z czego ze środków własnych gminy wydatkowano 55.839 oraz z dotacji 241.800 zł. W stosunku do roku ubiegłego spadły zarówno wydatki, jak i liczba świadczeniobiorców. Najczęstszym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie w rodzinie (197 rodz.) i kolejno długotrwała choroba (12 rodz.) oraz niepełnosprawność (24 rodz.).

Kolejną pozycją w tabeli są zasiłki celowe i w naturze. Zasiłki celowe przyznawane są w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W ubiegłym roku udzielono pomocy 457 osobom na łączną kwotę 373.107 zł tj. o 24 osoby (4,9%) i o 45.144 zł (10,8%) mniej niż w roku ubiegłym. W przypadku zasiłków celowych należy zwrócić uwagę na wysokość kryterium dochodowego (477 zł os. samotna i 351 zł/os. w rodzinie), która od kilku lat pozostaje na tym samym poziomie i w pewien sposób ogranicza prawo do uzyskania pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie, których dochody przekraczają kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy i takich zasiłków udzieliliśmy w ub. roku 93 (mniej o 19,8%) rodzinom na kwotę 24.978 zł (mniej o 35,3%).

Wpływ na zmniejszenie kwoty wydatków, zarówno na zasiłki celowe, jak i okresowe miała niewątpliwie zmiana przepisów. Wymusiła ona na gminach zapewnienie 20% udziału w realizacji zasiłków stałych i wyasygnowania dodatkowych środków (w trakcie roku budżetowego) z budżetu gminy. Niestety odbyło się to kosztem innych świadczeń, jednakże nie spowodowało drastycznego obniżenia poziomu zaspokojenia potrzeb naszych klientów.

Opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej to kolejna przedstawiona pozycja. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Wydatki na rzecz osób korzystających z tej formy wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 20,8%. Pomocy tej udzielono 11 osobom na kwotę 227.737 zł. Nasi mieszkańcy kierowani byli do 3 Domów: w Szczutowie, w Miszewie Murowanym oraz w Bogurzynie. Koszt pobytu 1 osoby w tych placówkach wynosił odpowiednio: 2.935,42 zł, 2.806 zł, 2.636 zł. Średni roczny koszt dopłaty do 1 osoby wyniósł 20.703 zł, miesięczny 2.089 zł.

Opłatę za pobyt w dps wnoszą w kolejności mieszkańiec domu (70% posiadanego świadczenia), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina.

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielano porad prawnych, psychologicznych, rodzinnych. Skorzystało z nich ok. 120 osób z terenu naszego miasta. Porad udzielają specjaliści: psycholog, pedagog, prawnik i są one nieodpłatne.

Udzielano także pomocy w formie pracy socjalnej. Zgodnie z ustawową definicją jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Takiej pomocy udzielono 182 osobom.

Znaczącą pozycją pod względem wielkości wydatkowanej kwoty są usługi opiekuńcze. Z pomocy skorzystały 82 osoby na łączną kwotę 513.000 zł. Realizacją usług opiekuńczych zajmują się 2 organizacje Polski Czerwony Krzyż oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej w Sierpcu. Koszt 1 godz. usługi wynosił 12 zł.

Ze środków własnych Gminy sprawiono pogrzeb 2 osobom, koszt pochówku wyniósł 3.845 zł.

Zadaniem obowiązkowym Gminy jest udzielenie schronienia osobie go pozbawionej. Schronienia udziela się przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Koszt pomocy udzielonej 13 osobom (2.739 świadczeń) wyniósł 28.387 zł. Ponadto udzielono pomocy na zakupienie ubrania (finansowej lub rzeczowej) 30 osobom za kwotę 2.755 zł.

Od 1.01.2011 roku Burmistrz Miasta upoważnił Dyrektora MOPS do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia lub na wniosek właściwego oddziału wojewódzkiego NFZ. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji, przysługuje przez okres 90 dni od dnia złożenia wniosku lub dnia udzielenia świadczenia.

Potwierdzenie (lub nie) prawa do wymienionego świadczenia wiąże się z podobnym trybem postępowania jak w przypadku świadczeń z pomocy społecznej tj. przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, ustalenie wysokości dochodu i stwierdzenie spełniania kryterium dochodowego określonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustalenie czy nie zachodzą dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny.

W 2011 roku wpłynęło 19 wniosków z prośbą o wydanie decyzji. Wydano 15 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, pozostałe wnioski dotyczyły osób już objętych ubezpieczeniem zdrowotnym.

2.3 Struktura zadań pomocy społecznej.

Poniższa tabela przedstawia świadczenia pomocy społecznej przyznane w 2011 roku z podziałem na zadania własne i zadania zlecone gminie oraz rzeczywistą liczbę osób objętych pomocą z tych środków. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą o pomocy społecznej.

Tabela nr 4

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZY- ZNANO DECY- ZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI *		
0	1	2	3	4	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych / bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	1	1030	711	x	1614
w tym: świadczenia pieniężne	2	572	562	x	1260
świadczenia niepieniężne	3	521	281	x	763
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych / bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę /	4	6	6	x	7
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych / bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	1026	707	x	1610
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	x	182	x	509
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	x	48	x	109
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	8	Liczba kontraktów socjalnych		Liczba osób objęta kontraktami socjalnymi	
		5		5	

Źródło: sprawozdania MOPS

2.4 Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Poniższe tabele przedstawiają szczegółową charakterystykę rodzin, które korzystają z pomocy społecznej. Pierwsza przedstawia przyczyny trudnej sytuacji życiowej, które

powodują konieczność zwrócenia się o pomoc socjalną. Druga tabela zawiera szczegółowy podział na typy rodzin objęte pomocą społeczną.

Tabela nr 5

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI*	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	475		1034
SIEROCTWO	2	4		12
BEZDOMNOŚĆ	3	13		17
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	11		37
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	4		23
BEZROBOCIE	6	391		1 092
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	248		479
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	125		195
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK- WYCH. I PROWADZENIA GOSPO- DARSTWA DOMOWEGO –				
OGÓŁEM	9	155		564
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	117		353
RODZINY WIELODZIETNE	11	57		300
PRZEMOC W RODZINIE	12	4		13
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0		0
	14	49		75

ALKOHOLIZM				
NARKOMANIA	15	0		0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	11		16
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	17	0		0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	18	0		0
ZDARZENIE LOSOWE	19	0		0
SYTUACJA KRYZYSOWA	20	0		0
KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	21	0		0

Źródło: sprawozdania MOPS

Najczęstszym powodem trudnej sytuacji życiowej jest ubóstwo. Z tej przyczyny z pomocy korzystało 475 rodzin tj. o 212 osób więcej niż w roku ubiegłym.

Od kilku lat jedną z głównych przyczyn powodujących trudną sytuację życiową osób i rodzin jest bezrobocie. Liczba rodzin, w których jest przynajmniej 1 osoba bezrobotna, wynosi 391 i spadła w stosunku do roku ubiegłego o 67.

Liczną grupą spośród naszych klientów są osoby niepełnosprawne. Z tego powodu udzielono pomocy 248 rodzinom tj. o 72 więcej niż w 2010 roku.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego to kolejna przyczyna trudnej sytuacji 155 rodzin. Dotyczy ona zarówno rodzin niepełnych (117 r.), jak i wielodzietnych (57 r.). Należy jednakże zwrócić uwagę, że rodziny wielodzietne lepiej radzą sobie z tym problemem niż rodziny niepełne.

Jedną z częstych przyczyn udzielania pomocy społecznej jest długotrwała i ciężka choroba. Odnotowaliśmy 125 takich rodzin, ich ilość w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 112%.

Z powodu alkoholizmu przynajmniej jednego z członków rodziny udzielono pomocy 49 rodzinom, natomiast z powodu bezdomności 13 osobom. Po 11 rodzin, jako przyczynę trudnej sytuacji bytowej, wskazało potrzebę ochrony macierzyństwa oraz trudności

w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Po 4 rodziny skorzystało z pomocy społecznej z powodu sieroctwa i przemocy w rodzinie.

Tabela nr 6

WYSZCZEGÓLNIENIE			LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
			OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
0			1	2	3
RODZINY OGÓŁEM / wiersz 2+3+4+5+6+7/		1	759	0	1723
	o liczbie osób				
	1	2	344		344
	2	3	136	0	272
	3	4	123	0	369
	4	5	84	0	336
	5	6	47	0	235
	6 i więcej	7	25	0	167
w tym / z wiersza 1 / rodziny z dziećmi ogółem /wiersz 9+10+11+12+13+14+15/		8	278	0	1033
	o liczbie dzieci				
	1	9	106	0	280
	2	10	90	0	329
	3	11	51	0	239
	4	12	25	0	139
	5	13	1	0	6
	6	14	3	0	22
7 i więcej	15	2	0	18	
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM /wiersz 17+18+19+20/		16	118	0	354
	o liczbie dzieci 1	17	50	0	103
	2	18	41	0	124

	3	19	16	0	65
	4 i więcej	20	11	0	62
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM					
/wiersz 22+23+24+25/		21	162	0	263
	o liczbie osób 1	22	108	0	108
	2	23	25	0	50
	3	24	16	0	48
	4 i więcej	25	13	0	57

Źródło: sprawozdania MOPS

Tabela nr 5 przedstawia typy rodzin objęte pomocą społeczną w 2011 roku. Ogółem z pomocy społecznej skorzystało 759 rodzin, które liczyły 1723 członków. Największą liczbę stanowiły gospodarstwa jednoosobowe (344), zaś najmniejszą rodziny liczące 6 i więcej osób (25 r.). Wśród nich 278 stanowiły rodziny z dziećmi na utrzymaniu: z jednym – 106 r., z dwojgiem – 90 r., z trojgiem – 51 r., z czworgiem – 25 r., z pięciorgiem – 1 r., z sześciorgiem – 3 oraz z siedmiorgiem – 2 r.

W stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 36 liczba rodzin niepełnych. Wśród nich największą grupę stanowią rodzice wychowujący 1 dziecko (50 r.), najmniejszą rodzice wychowujący czworo i więcej dzieci (11 r.).

Wzrosła także o 22 liczba rodzin emerytów i rencistów, zwłaszcza gospodarstw dwuosobowych. Pojawiły się także rodziny 3 osobowe, 4 i więcej.

2.5 Praca socjalna.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Udzielenia pomocy w formie pracy socjalnej nie poprzedza przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, nie wymaga również prowadzenia postępowania administracyjnego, a tym samym wydania decyzji administracyjnej. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Istota pracy socjalnej polega głównie na niesieniu pomocy i wsparcia w uzyskaniu samodzielności poprzez poradnictwo, pomoc w załatwieniu indywidualnych spraw, motywowanie do wykorzystania własnych możliwości i uprawnień. W praktyce działania pracowników socjalnych sprowadzają się m.in. do utrzymywania stałego kontaktu z klientami, prowadzenia rozmów motywujących i wspierających, wskazywaniu możliwości

rozwiązywania własnych problemów, ale także kierowania do zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, pomoc w pisaniu pozwów lub występowanie do sądu o ustalenie alimentów czy skierowanie klienta do dps-u bez jego zgody, pomoc w załatwianiu innych świadczeń, należnych z tytułu zabezpieczenia społecznego (świadczenia emerytalno-rentowe, zasiłki, alimenty itp.), pomoc w załatwieniu różnych spraw urzędowych, pomoc prawna, psychologiczna, kierowanie do domów pomocy społecznej, poszukiwanie pomocy w ofercie organizacji pozarządowych, organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży.

Praca socjalna to także współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Od wielu lat utrzymujemy stały kontakt z Policją, zwłaszcza z dzielnicowymi, korzystając ze swojej wiedzy i doświadczenia. Otrzymujemy informacje dot. interwencji domowych, zaniechania obowiązków rodzicielskich, nadużywania alkoholu, zwłaszcza przez rodziców mających pod opieką nieletnie dzieci. Policja informuje nas także o wszczętych procedurach „Niebieska Karta”. Jest to postępowanie prowadzone w rodzinach, w których dochodzi do aktów przemocy czy to fizycznej, czy psychicznej. Osobom, którym założono „Kartę” udzielamy pomocy przewidzianej przepisami prawa oraz zgodnie z naszymi możliwościami (pomoc finansowa, rzeczowa, poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne). W ubiegłym roku zgłoszono 40 przypadków. Do każdej z tych osób docierają pracownicy socjalni, informując o możliwościach pomocy, będącej w naszej kompetencji oraz o możliwościach uzyskania pomocy w innych instytucjach. W wielu rodzinach nasza pomoc nie jest przyjmowana, zdarzały się przypadki wypraszania pracowników z mieszkania lub bagatelizowania problemu przemocy i wycofywania oskarżenia wobec sprawcy.

Od wielu lat bardzo dobrze układa się współpraca ze szkołami, a przede wszystkim z pedagogami szkolnymi. Współpraca dotyczy szczególnie dożywiania w szkołach, niepokojących zachowań dzieci, absencji szkolnych, kłopotów wychowawczych czy z nauką, prowadzenia działań profilaktycznych.

Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z Sądem, zwłaszcza kuratorami zawodowymi i społecznymi. Zgłaszamy niepokojące nas przypadki nieprawidłowego wykonywania obowiązków rodzicielskich, przyjmujemy zgłoszenia dotyczące udzielenia pomocy socjalnej, wymieniamy się informacjami dotyczącymi funkcjonowania naszych podopiecznych w środowisku lokalnym. Występujemy także do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich SR z wnioskami o ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich. Dyrektor Ośrodka ma także uprawnienia do występowania o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli.

Utrzymujemy wieloletnią już współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie spraw będących przedmiotem naszego zainteresowania. Są to m. in. sprawy rodzin zastępczych, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Centrum i Sądu, szkolenia pracowników a także organizacja wycieczek letnich. Na prośbę PCPR-u skierowaliśmy 8 dzieci na wyjazd letni w ramach akcji „Pogodne lato” organizowany przez Samorząd Województwa.

Współpracujemy także ze służbą zdrowia: pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami rodzinnymi w zakresie prowadzonych spraw, Poradnią Leczenia Uzależnień. Ośrodek występuje do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskami o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, a także rekrutuje dzieci na wycieczki letnie finansowane przez MKRPA. W ubiegłym roku skierowaliśmy 20 osób na obóz harcerski w Słupi, 44 os. na półkolonie sportowo-rekreacyjne oraz 45 os. na zimowiska organizowane przez Zarządy Osiedli.

Od wielu lat współpracujemy z Caritas Diecezji Płockiej. Organizujemy zabawę choinkową dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych patologiami, alkoholizmem. W ub. r. wzięło w niej udział 220 dzieci z całego miasta, dzięki środkom pochodzącym z funduszu profilaktyki alkoholowej (4.000 zł) i sponsorów. Jest to dość duża impreza i w jej przygotowanie angażują się pracownicy i wolontariusze Caritas, pracownicy MOPS oraz Dyrekcja, pracownicy Domu Kultury, członkowie zespołów występujących w czasie zabawy.

Kierowaliśmy także do tej organizacji osoby potrzebujące pomocy rzeczowej. Caritas w ub. r. udzielała pomocy żywnościowej w postaci mleka, ryżu, makaronu i innych produktów.

Ośrodek współpracuje z Zarządami Osiedli, w zakresie pomocy rodzinom i osobom zamieszkującym na ich terenie. Pomoc często jest udzielana przez Ośrodek, jak i przez Zarządy. Weryfikujemy listę najbardziej potrzebujących dzieci, które otrzymują paczki choinkowe wręczane przez Zarządy Osiedli, korzystają z wypoczynku letniego i zimowego czy wyjeżdżają na wycieczki krajoznawcze. W ub. roku zacieśniła się współpraca pomiędzy Zarządem Osiedla nr 4 a świetlicą ŚOW. Członkowie Zarządu, w tym także będący jednocześnie pracownikami MOPS-u, zaangażowali się w aktywizację społeczną mieszkańców osiedla i dzieci uczęszczających do świetlicy, organizując wiele ciekawych imprez.

Od lat kontynuujemy współpracę z innymi organizacjami pozarządowymi. Polski Czerwony Krzyż, który realizuje usługi opiekuńcze dla mieszkańców miasta, organizuje zbiórki pieniężne na pomoc osobom potrzebującym. Z pomocy żywnościowej korzystają osoby korzystające z usług opiekuńczych, a także młodzież szkolna. PCK zajmuje się także zbiórką odzieży. Kierujemy tam zarówno darczyńców, jak i osoby potrzebujące.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w ubiegłym roku i w latach poprzednich zaangażował się w wydawanie żywności, finansowanej ze środków europejskich. PKPS prowadzi miejski magazyn żywności. Przy pomocy wolontariuszy wydano ok. 54,5 tony żywności: ryż, mąka, cukier, ser, mleko, masło, makaron, kasze, płatki, konserwy. Pracownicy socjalni Ośrodka przygotowali listy osób potrzebujących z terenu miasta, jednocześnie monitorując proces wydawania żywności. Działania te podjęto, aby udzielona pomoc nie była „dublowana” i aby nie korzystały z niej te same osoby.

Od 2007 roku kontynuujemy współpracę z Fundacją „Serce-sercu”. Dzięki tej współpracy mieszkańcy naszego miasta mogli kilkakrotnie w kolejnym roku otrzymać dodatkową pomoc żywnościową w postaci mleka, serów, kasz, makaronów, płatków itp.

W ciągu całego roku prowadzimy również zbiórkę odzieży używanej, sprzętu gospodarstwa domowego, zabawek, książek, które przekazywane są osobom potrzebującym.

3. Świadczenia rodzinne

Wyplata i obsługa świadczeń rodzinnych to zadanie zlecone gminie z zakresu administracji publicznej. W rozdziale **85212** na realizację świadczeń rodzinnych w tym także świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano łącznie **6.211.985 zł**. Kwota w wys. 5.940.910 zł stanowi wysokość świadczeń wypłaconych na rzecz naszych klientów. Pozostałe środki przeznaczono na obsługę świadczeń tj. wynagrodzenia osobowe, szkolenia, zakup sprzętu, programów, licencji, opłaty bankowe, pocztowe, materiały biurowe, obsługę prawną.

Wyłącznie na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę w wysokości **4.355.528 zł**, tj. więcej o 27.909 zł, niż w roku ubiegłym. Szczegółową informację dotyczącą wydatkowania świadczeń funduszu alimentacyjnego przedstawiono w kolejnym rozdziale.

Wydatki na świadczenia rodzinne przedstawiały się następująco:

1. zasiłki rodzinne – **1.543.272 zł tj. 18.023 świadczeń**
 - w tym na dzieci do ukończenia 5 r. ż. – 327.624 zł,
 - pow. 5 r. ż. do ukończenia 18 r. ż. – 1.019.746 zł,
 - pow. 18 r. ż. do ukończenia 21 r. ż. – 189.924 zł,
 - pow. 21 r. ż. do ukończenia 24 r. ż. – 5.978 zł;
2. dodatki do zasiłków rodzinnych – **906.968 zł tj. 6.865 świadczeń**

- w tym z tytułu urodzenia dziecka 105.000 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 239.308 zł,
- samotnego wychowywania dziecka – 176.430 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 107.840 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 11.050 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 157.440 zł

Razem zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 2.450.240 zł.

- 3. zasiłki pielęgnacyjne – **1.183.149 tj. 7.733 świadczenia;**
 - 4. świadczenia pielęgnacyjne – **536.139 zł, tj. 1.051 świadczeń.**
- Razem świadczenia opiekuńcze – 1.719.288 zł.**

- 1. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” – **186.000 zł.**

Zanotowano spadek wydatków i liczbę świadczeń zarówno w zakresie zasiłków rodzinnych, jak i dodatków do zasiłków rodzinnych. Koszt świadczeń zmniejszył się odpowiednio o 130.872 zł oraz 2.343 zł. Ponownie zwraca uwagę duży wzrost (60%) wydatków na świadczenie pielęgnacyjne. W 2009 roku wypłacono 394 świadczenia, rok później 657, a w 2011 było to już 1.051 świadczeń. Do takiego wzrostu przyczyniła się korzystna dla obywateli zmiana prawna. W styczniu 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, która m. in. znosiła kryterium dochodowe oraz poszerzyła krąg osób uprawnionych do otrzymania świadczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
 - 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny,
 - 3) opiekunowi faktycznemu dziecka
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Tzw. „becikowe” wypłacono 186 osobom tj. o 3 więcej niż w ub. roku.

Na opłacenie składek dla osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych wykorzystano kwotę – **114.024 zł**, z tego 90.143 zł to składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz 23.881 zł składki na ubezpieczenie zdrowotne, za osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu z innych tytułów.

Stan należności na rzecz Ośrodka z tytułu nienależnie pobranych przez klientów świadczeń rodzinnych na koniec ub. roku wynosił 23.470 zł.

Natomiast w ciągu roku budżetowego odzyskano świadczenia rodzinne nienależnie pobrane w wysokości 8.692 zł w tym podlegające zwrotowi do budżetu państwa 5.011 zł. Pozostała kwota 3.681 zł przekazana została na bieżące wypłaty świadczeń.

Liczba osób pobierających świadczenia rodzinne w miesiącu grudniu wyniosła 1.364, w tym zasiłek rodzinny 829 os. (na 1 dziecko – 429; na 2 dzieci – 281; na 3 dzieci – 91; oraz na 4 i więcej – 28).

W sprawach o świadczenia rodzinne wydano **2068** decyzji administracyjnych w tym 81 odmawiających prawa do świadczeń: zasiłku rodzinnego – 66 decyzji, zasiłku pielęgnacyjnego – 1 decyzja oraz świadczenia pielęgnacyjnego – 14 decyzji. Ponadto wydano **36** decyzji administracyjnych o nienależnie pobranych świadczeniach.

Okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 30 października następnego roku. Kryterium uprawniające do otrzymania świadczeń rodzinnych to 504 zł na osobę, a gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne jest to 583 zł.

4. Fundusz alimentacyjny

Od dnia 1 października 2008 roku MOPS wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosły **1.590.851 zł** (4.409 świadczeń) i wzrosły o 158.843 zł.

Wypłacono następujące świadczenia (z tego na dzieci):

- do lat 17 – 3.414 na kwotę 1.234.921 zł,
- 18 – 24 lat – 986 na kwotę 353.680 zł,
- 25 lat i więcej – 9 na kwotę 2.250 zł.

Ze świadczeń korzystało (stan na ostatni miesiąc 2011 roku) 227 rodzin na 358 uprawnionych osób w tym:

- z 1 os. uprawnioną – 140,
- z 2 os. uprawnionymi - 54,
- z 3 os. uprawnionymi – 26,
- z 4 i więcej os. uprawnionymi – 7

Spośród 358 osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, największą grupę (120 os.) stanowiły osoby w stosunku do których zostały zasądzone świadczenia alimentacyjne w przedziale 300 - 400 zł i kolejno: 200 – 300 zł (105 os.), 400 – 500 zł (100 os.), 100 – 200 zł (27 os.), 500 – 700 zł (6 os.), od 900 zł (3 os.), do 100 zł (1 os.). Należy tu jednak zaznaczyć, że Ośrodek wypłaca świadczenia w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł.

Na podstawie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zobowiązani jesteśmy, jako organ właściwy dłużnika, do podjęcia działań zmierzających do odzyskania świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej. W związku z tym podejmujemy szereg czynności zmierzających do zwiększenia skuteczności egzekucji, m.in.

- współpraca z komornikiem sądowym (wymiana informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń, ustalanie miejsca pobytu dłużników);
- przeprowadzanie wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbieranie od niego oświadczenia majątkowego;
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny poszukujący pracy
- występowanie z wnioskiem do starosty i podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego
- występowanie z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika alimentacyjnego do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadzie robót publicznych

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

- jako organ właściwy dłużnika składamy do prokuratury wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk oraz kierujemy wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. W ubiegłym roku skierowaliśmy do prokuratury 83 wnioski o ściganie za uporczywe uchylanie się od wykonania ciężącego obowiązku opieki i 56 do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy następuje także na wniosek organu dłużnika gdy dłużnik umożliwi przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, złoży oświadczenie majątkowe, zarejestruje się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, podejmie pracę albo inną formę aktywizacji zawodowej zaproponowaną przez powiatowy urząd pracy. W związku z tym wystosowaliśmy do Starosty 8 takich wniosków.

Należy także podkreślić, że w przypadku bezskuteczności egzekucji każda osoba uprawniona może złożyć do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Nie ogranicza tego prawa fakt nie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W wyniku podejmowanych czynności część wypłaconych świadczeń udało się odzyskać:

1. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego ogółem – **178.489 zł (wzrost o 22,3%%)**
 - w tym przekazane na dochody budżetu państwa - 124.314 zł,
 - na dochody własne gminy wierzyciela – 27.556 zł,
 - na dochody własne gminy dłużnika – 26.618 zł.
2. Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwróconych przez dłużników alimentacyjnych – **49.654 zł (wzrost o 9,6%)**
 - w tym przekazane przez gminę na dochody własne – 41.860 zł,
 - przekazane przez inne gminy – 7.794 zł.
3. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z FA na koniec roku – 7.877 zł.
4. Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – **4.139 zł** (2.351 zł podlegało zwrotowi do budżetu państwa).

W ubiegłym roku umorzono należności od dłużników alimentacyjnych w wys. 2.107 zł (decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Płocku). Z powodu śmierci dłużników wygasły należności w wysokości 131.504 zł.

Na terenie naszej gminy zamieszkuje 233 dłużników alimentacyjnych, wobec których prowadzone są postępowania mające na celu wyegzekwowanie długu.

W postępowaniach z zakresu funduszu alimentacyjnego wydano **382** decyzje administracyjne w tym 8 odmawiających prawa do świadczenia. Ponadto wydano **245** decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Do dłużników skierowaliśmy również 182 pisma informujące o stanie zadłużenia wobec skarbu państwa, 138 upomnień. Wysłano także 50 tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych w całym kraju. W ramach działań zmierzających do odzyskania świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej z 84 dłużnikami przeprowadzono wywiady oraz odebrano od nich oświadczenia majątkowe.

Okres świadczeniowy rozpoczyna się od 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 725 zł.

5. Dodatki mieszkaniowe

W 2011 roku wypłacono **5.234** świadczenia na łączną kwotę **904.440 zł**. Wypłacono o 512 dodatków więcej niż w roku ubiegłym (10,8%), za kwotę wyższą o 122.297 zł (15,6%). Średnia wysokość jednego dodatku wniosła 172,80 zł i wzrosła w stosunku do ubiegłego roku o 4,3% (7,17 zł).

Wydatki z podziałem na poszczególne zasoby przedstawiają się następująco:

- gminny – 2 160 św. na kwotę 368.333 zł,
- spółdzielczy – 2.424 św. na kwotę 433.091 zł,
- wspólnoty mieszkaniowe – 151 św. na kwotę 25.542 zł,
- prywatny – 92 św. na kwotę 12.793 zł,
- TBS – 174 św. na kwotę 27.462 zł,
- inne (PKP) – 233 św. na kwotę 37.218 zł.

Ogółem odnotowano wzrost liczby dodatków we wszystkich zasobach, największy jednak o 47,4% w zasobach TBS oraz prywatnym 41,5%. W pozostałych zasobach tj. wspólnot mieszkaniowych nastąpił wzrost w wys. 17,9%, spółdzielczym 16,3% oraz gminnym 3,8%. Natomiast zmniejszyła się liczba dodatków w zasobach innych o 16 świadczeń tj. 6,4%.

W 2011 roku do tut. Ośrodka wpłynęło **945** wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano **913** decyzji przyznających, 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, natomiast 30 wniosków rozpatrzono odmownie w tym z powodu:

- nadmetrażu – 6;
- dodatek osiągnął wartość ujemną - 9;
- dodatek nie przekroczył 2% najniższej emerytury – 8;
- dysproporcja materialna – 3;
- mieszkanie zajmowane bez tytułu prawnego – 1;
- kwota nadwyżki dochodu przekroczyła wysokość dodatku – 3.

6. Dzienny Dom Pomocy

W Dziennym Domu Pomocy funkcjonują dwie stołówki. Jedna z nich przeznaczona jest dla emerytów i rencistów, osób samotnych, starszych, które mają trudności z przygotowaniem sobie posiłku. Stołówka pełni jednocześnie rolę świetlicy, w której można spędzić czas wolny. W roku 2010 korzystało z niej 56 osób, natomiast w 2011 liczba ta wzrosła do 88. Były wśród nich także osoby, które korzystały z posiłków „na wynos”. Dla osób, które nie są w stanie odebrać posiłku samodzielnie, posiłki dostarczają opiekunki PCK i PKPS-u. Osoby korzystające z posiłków wnoszą odpłatność za tzw. „wsad do kotła”, natomiast koszty utrzymania stołówki pokrywane są przez budżet gminy. Odpłatność za cały obiad wynosiła 4,20 zł, wydano 16.113 posiłki.

W DDP w ciągu roku odbywają się spotkania integracyjne, uroczystości, na które zapraszamy dzieci z przedszkoli, które przedstawiają programy artystyczne z okazji Dnia Babci i Dziadka. Na Spotkanie Opłatkowe tradycyjnie zapraszamy władze miejskie oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionych z nami organizacji pozarządowych. Organizujemy także uroczyste Spotkania Wielkanocne i przygotowujemy paczki świąteczne dla naszych podopiecznych. Nasi pensjonariusze także organizują spotkania towarzyskie (imieniny, sylwester, zabawy karnawałowe), łącząc je ze słodkim poczęstunkiem i muzyką.

Druga stołówka oferuje ciepłe posiłki osobom nie posiadającym dochodu lub poniżej kryterium dochodowego. Zupy wydawane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 13.00 do 14.00, w okresie zimowym także w soboty i niedziele od 11.30 do 12.30. W ub. roku wydaliśmy 18.740 posiłków tj. więcej niż w roku ubiegłym o 1.420. Łączny ich koszt wyniósł

- **31.616 zł**, z tego tylko w soboty i niedziele – 9.616 zł. Koszt jednego posiłku to ok. 1,69 zł. Wydawaliśmy ok. 75 zup dziennie, w soboty i niedziele ok. 60. W okresach świątecznych (np. na Boże Narodzenie, Nowy Rok, Wielkanoc) przygotowywano paczki żywnościowe dla osób korzystających ze stołówki.

7. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze

Do świetlicy Środowiskowego Ogniska Wychowawczego od 1.01.2011r. zapisane były 23 osoby, a od 8.08.2011r. 24 osoby. Wychowankowie którzy uczęszczali na zajęcia do świetlicy to uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 i 3 oraz Gimnazjum Miejskiego w Sierpcu. Wychowankowie pochodzą z rodzin wielodzietnych, ubogich, patologicznych, niewydołnych wychowawczo. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 11:00 do 19:00 a w dni wolne od zajęć szkolnych czyli przerwy świąteczne, ferie zimowe, przerwa wakacyjna od godziny 9:00 do 17:00. Raz w tygodniu pracę opiekunów wspomagała praca pedagoga oraz psychologa. W czasie pobytu w świetlicy wychowankowie otrzymywali podwieczorek (bułka z masłem, ser, wędlina itp., bułka słodka, herbata oraz owoc). W dni wolne od zajęć szkolnych dzieci otrzymywały śniadanie, obiad, podwieczorek. W ciągu całego roku zorganizowano dzieciom dożywianie w soboty i niedziele (wydawano kanapki). Z okazji różnych uroczystości takich jak: Dzień Dziecka, Boże Narodzenie, Wielkanoc, Mikołajki dzieci otrzymywały paczki w postaci przyborów szkolnych i słodczy.

Celem zadań opiekunów, pedagoga i psychologa było:

- Zapewnienie opieki wychowawczej;
- Tworzenie warunków do nauki i pomoc indywidualna w odrabianiu prac domowych;
- Przeciwdziałanie uzależnieniom i innym zachowaniom destrukcyjnym;
- Pedagogizacja rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych;
- Stymulowanie ogólnego rozwoju dzieci;
- Kształtowanie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- Kształtowanie umiejętności kulturalnego i bezpiecznego zachowania się w świetlicy, w miejscach publicznych, w czasie spacerów;
- Rozwijanie umiejętności plastyczno – technicznych;
- Kształtowanie umiejętności poprawnego komunikowania się i życia w grupie;
- Wyrabianie i utrwalanie nawyków higienicznych;
- Rozwijanie zamiłowań do sportu i wypoczynku;
- Kształtowanie umiejętności społecznych; słuchania, ponoszenia konsekwencji, przeproszenia, asertywności, umiejętności radzenia sobie ze złością swoją i innych, wyrażanie emocji;
- Wdrażanie dzieci do szanowania sprzętu i urządzeń znajdujących się w świetlicy, na placu zabaw;
- Wzmacnianie czynników chroniących wychowanków, minimalizowanie czynników ryzyka;
- Kształtowanie potrzeby codziennej troski o zdrowie poprzez prawidłowe odżywianie się, higienę i aktywność fizyczną;
- Pomoc wychowankom o obniżonym poczuciu własnej wartości w uzyskaniu wyższej samooceny;
- Wdrażanie dzieci do kulturalnego zachowania się w świetlicy, miejscach publicznych w naszym kraju.

Wymienione cele realizowano poprzez różnego rodzaju zajęcia i formy pomocy:

- Pomoc indywidualna w odrabianiu prac domowych;
- Oglądanie filmów, gry na komputerze;
- Spacerowanie ulicami miasta, do parku, do lasu, nad rzekę;
- Zajęcia plastyczne z wykorzystaniem artykułów papierniczych (bibuły, mazaki, kredki, wata, mąka, kolorowe kartki, itp.)
- Konsultacje indywidualne dla rodziców i mieszkańców miasta:
 - udzielano wsparcia psychicznego oraz poradnictwa psychologicznego dotyczącego postępowania w różnych trudnych sytuacjach np. w związku z uzależnieniem od alkoholu, środków psychoaktywnych, w sytuacjach utraty pracy, rozwodu, doświadczanej przemocy w rodzinie, przewlekłej choroby itp.;
 - wskazywano prawidłowe metody wychowawcze dla dzieci;
- Pomoc dzieciom w rozwiązywaniu trudnych spraw;
- Motywowanie dzieci do nauki poprzez wzmacnianie mocnych stron, docenianie wysiłków i sukcesów związanych ze szkołą;
- Korygowanie zaburzonej funkcji psychofizycznych poprzez zadania rozwijające: percepcję wzrokową (sposobność, analizę i syntezę, pamięć wzrokową), koordynację wzrokowo – ruchową, koncentrację uwagi, sprawność grafomotoryczną, orientację przestrzenną i wyobraźnię, percepcję i pamięć słuchową;
- Minimalizowanie zaniechań szkolnych poprzez pomoc w utrwaleniu przerobionego materiału, nadrobienie ewentualnych zaległości szkolnych;
- Rozwijanie umiejętności społecznych, umiejętności współpracy w grupie poprzez wykonywanie wspólnego zadania, modelowanie zachowania;
- Nagradzanie słowne, wzmacnianie właściwych zachowań, kultury osobistej, ponoszenia konsekwencji niewłaściwych zachowań;
- Stymulowano rozwój emocjonalny: rozpoznawanie, nazywanie i wyrażanie uczuć, pobudzanie do empatii;
- Gimnastyka umysłu – rozwiązywanie zagadek, krzyżówek, rebusów, łamigłówek;
- Zajęcia realizowane z programami przeciwdziałania uzależnieniom i innym zachowaniom destrukcyjnym;
- Zajęcia relaksacyjne i ćwiczenia związane z umiejętnością radzenia sobie ze stresem i przykrymi emocjami;
- Zabawy i gry sportowo – rekreacyjne w świetlicy, na wolnym powietrzu i w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr. 3 w Sierpcu;
- Zajęcia plastyczne w Ognisku Pracy Pozaszkolnej różnymi technikami plastycznymi – zajęcia prowadzone były przez P. Marię Jagodzińską. Oglądanie prac plastycznych wykonywanych przez dzieci i młodzież uczęszczającą do OPP;
- Pobyt na Pływalni Krytej;
- Wycieczka do Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – obejrzenie wystawy pt. „Lalki polskie, lalki świata” – wystawa ze zbiorów Fundacji „Cepelia” – Polska Sztuka i Rękodzieło w Warszawie. Udział w warsztatach plastycznych – wykonanie prac na temat: „Najciekawszy strój regionalny” – Wyróżnienie za najładniejszą i najciekawszą pracę otrzymali: Adrian Pesta i Hubert Andrusiak;
- Wycieczka do Muzeum Wsi Mazowieckiej – udział w warsztatach „Mały Muzealnik” „Młody Muzealnik” – zapoznanie wychowanków ze specyfiką funkcjonowania

muzeum etnograficznego, poznawanie eksponatów muzealnych, sposobu ich przechowywania, wypełnianie kart muzealnych, rysowanie eksponatów;

- Wycieczka do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sierpcu – spotkanie literackie: wróżki, elfy itp. – zabawy, rozwiązywanie łamigłówek literackich, głośne czytanie bajek, zabawy i gry planszowe;
- Sierpecki Dom Kultury – oglądanie filmów; „Wall-E”, „Epoka Lodowcowa”, „Załoga G”, „Alwin i wiewiórki”;
- Treningi zastępowania agresji ART –odgrywanie scenek radzenia sobie w różnych sytuacjach np. wyzwiska, prowokacje do bójek, radzenie sobie ze złością;
- Ćwiczenia utrwalające wiedzę szkolną (ćwiczenia pamięci, koncentracji uwagi, spostrzegania);
- Wycieczka do Skansenu- udział w programie „ Zima w Skansenie” (przejazd wozem po terenie Skansenu, projekcja prezentacji multimedialnej pt. ”Zwyczajy i obrzędy Bożonarodzeniowe na Mazowszu”, zwiedzanie Powozowni, zwiedzanie galerii rzeźb, ognisko – pieczenie kielbasek, zwiedzanie wnętrza chałup z przełomu XIX i XX wieku.
- wycieczka do Państwowej Straży Pożarnej – zapoznanie z pomieszczeniami, pracą strażaków, dyspozytora, zwiedzanie nowych pomieszczeń, oglądanie wyposażenia samochodów strażackich;
- realizacja programu profilaktycznego „ Wakacje bez ryzyka , „Radość bez alkoholu”;
- przedstawienie teatralne z udziałem aktów ze studia Małych Form Teatralnych Scenografii i Reżyserii ART.-RE z Krakowa – współtworzenie przedstawień oraz kreowanie bajkowego świata przez dzieci. Przedstawienia ukazują ważne wartości w życiu jak: dobro, rodzina, miłość, tolerancja. Prezentowane przedstawienia to : „Śpiąca Królewna”, „Bocian i żabka”, „Kopciuszek”, „Rubinowy Książę”, „Czerwony Kapturek”. Spotkania integracyjne z młodzieżą z Ośrodka Szkolno –Wychowawczego w Sierpcu
- udział w IV Mazowieckich Dniach Integracji Osób Niepełnosprawnych. Współorganizatorem tej imprezy był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierpcu. Odbyły się między innymi :gry i zabawy ruchowe, zwiedzanie skansenu, grillowanie, tańce przy muzyce, konkursy z nagrodami;
- pogadanka na temat „Udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej” pod kierunkiem instruktora Polskiego Czerwonego Krzyża P. Danuty Peda(ocena udzielania pierwszej pomocy, ocena poszkodowanego, udzielanie pomocy nieprzytomnym, wezwanie pomocy, krwotoki, pierwsza pomoc w zatrzymaniu oddechu i krążenia);
- oglądanie filmów na dvd – lekcje przestrogi ukazujące zagrożenia młodzieży. Pakiet filmów, których istotą jest asertywność: „Kłamstwo”, „Palenie papierosów”, „Znalezione nie kradzione”, „Wagary”, „Telefon”. Filmy edukacyjne z serii „Uwaga życie,, – ukazujące problemy współczesnego świata, z którymi spotykamy się na co dzień „ Telewizja i miłość”, „3 LOVE”, „Wirtualne uzależnienia”;
- wykonywanie plac plastycznych (laurek, kwiatów itp.) z okazji Dnia Kobiet, Dnia Babci i Dziadka, Dzień Ojca;
- wykonywanie gazetek i stroików okolicznościowych z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Dnia Babci i Dziadka;
- przygotowanie części artystycznej i dekoracji z okazji Dnia Matki, Świąt Bożego Narodzenia;
- dbanie o grządki kwiatowe – pielnie, zgrabianie liści, podlewanie;
- pożegnanie zimy, powitanie wiosny palenie Marzanny;
- wycieczki do lasu – grzybobranie;

- organizowanie dyskotek, balu karnawałowego, Mikołajek, wieczoru andrzejkowego (gry, konkursy z nagrodami, zabawy ruchowe);
- udział w akcji „Sprzątanie świata”;
- zbiórka plastikowych nakrętek dla Jasia Szpakowskiego;
- wyjazd dzieci na obóz harcerski do Słupi;
- jednodniowa wycieczka do miejscowości Szymbark – zwiedzanie Skansenu (dom do góry nogami, najdłuższa deska świata, dom Sybiraka, dawne kaszubskie chaty, bunkier z II wojny światowej (bunkier Gryfa Pomorskiego), stół noblisty im. Lecha Wałęsy, powozownia, Wieżyca – wejście na wieżę widokową, Gołubie – zwiedzanie ogrodu botanicznego);
- wyjazd dzieci do Aquaparku w Pluskach oraz Planetarium w Olsztynie;
- udział w zajęciach rekreacyjno – sportowych na obiekcie sportowym „Orlik 2012” organizowanych przez Zarząd Osiedla nr 4 (od m-ca maja do m-ca października);
- turniej piłki nożnej o Puchar Przewodniczącego Zarządu Osiedla nr 4 – drużyny mieszane (miejsce IV);
- turniej piłkarski na szóstkę (miejsce VI);
- wyjazd wychowanków do Nowych Proboszczewic na mecz towarzyski w piłce nożnej mężczyzn młodzieżowych prezentacji Polska – Walia (organizator – przewodniczący Zarządu Osiedla nr 4 P. Bogdan Bartnicki);
- udział w uroczystości z okazji Dnia Dziecka organizowanej przez Zarząd Osiedla nr 4;
- wyjście do „Cyrku Zalewski”.

Na działalność **ŚOW** w 2011 roku wydatkowano łączną kwotę **210.840 zł.** z czego 80.060 zł stanowiło środki na wynagrodzenia plus 27.133 zł pochodne od wynagrodzeń. Wynagrodzenia dla specjalistów-konsultantów (pedagoga, psychologa, radcy prawnego) oraz dla osoby wydającej w soboty posiłki dla dzieci, to wydatki w wysokości 31.395 zł. Na artykuły żywnościowe wydatkowano 21.384 zł, natomiast na zakup energii, wody, gazu, usług remontowych, odzieży roboczej, opłaty bankowe, telefon, ubezpieczenie mienia oraz organizację wycieczek i występy teatryku – 28.185 zł. Na zakup materiałów i wyposażenia wydatkowano 22.083 zł, Natomiast na zakup pomocy naukowych 600 zł.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przekazała kwotę w wys. **9.616 zł** na zakupienie artykułów żywnościowych w celu przygotowania zup, wydawanych nieodpłatnie mieszkańcom miasta w soboty i niedziele. Ze środków przeznaczonych na profilaktykę MOPS zorganizował wspólnie z CARITAS choinkę noworoczną dla 220 najuboższych dzieci z całego miasta (koszt **4.000 zł**).

Na świadczenia pomocy społecznej, dla osób podejmujących leczenie odwykowe lub rodzin z problemem alkoholowym, wydatkowano łączną kwotę – **7.000 zł** (547 świadczeń dla 33 osób).

Łącznie w rozdziale **85154**, MOPS wydatkował kwotę **231.456 zł.**

Ponadto w 2010 roku Ośrodek dysponował kwotą **20.000 zł**, przeznaczoną przez MKRPA na przeciwdziałanie narkomanii. Środki powyższe w wys. 15.100 zł przeznaczono na opłacenie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach (4.264 świadczenia), natomiast za kwotę 4.900 zł zakupiono spektakl i warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień, z których skorzystały dzieci ze szkół podstawowych nr 2 i nr 3 („Odpowiedzialny nastolatek”- ok. 200 uczniów klas VI oraz „Nieźle ziółka, czyli tajemnicza historia Lulka i Babki” - ok. 200 uczniów oraz „Retrospekcja” – 272 uczniów).

8. Wydatki budżetowe w poszczególnych rozdziałach

- 85154 – 231.456zł - Środowiskowe Ognisko Wychowawcze (z. własne, śr. gminy);
- 85153 – 20.000 zł - świadczenia społeczne (profilaktyka narkomanii, z. własne);
- 85202 – 504.564 zł - Dzienny Dom Pomocy (z. własne, śr. gminy);
- 85205 - 4.280 zł - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 85212 – 6.211.985 zł - świadczenia rodzinne (z. zlecone, śr. budżetu państwa);
- 85213 – 59.926 zł - składki na ubezpiecz. zdrowotne (z. zlecone, śr. budżetu państwa);
- 85214 - 358.753 zł - świadczenia społeczne (zas. celowe, z. własne, śr. gminy);
- 85214 – 241.800 zł - świadczenia społeczne (zas. okresowe, z. własne, śr. budżetu państwa);
- 85215 – 958.033 zł - dodatki mieszkaniowe (z. własne, śr. gminy);
- 85216 - 436.892zł - zasiłki stałe (z. własne, śr. własne i z budżetu państwa);
- 85219 – 297.129 zł - utrzymanie Ośrodka (z. własne, śr. budżetu państwa);
- 85219 – 544.220 zł - utrzymanie Ośrodka (z. własne, śr. gminy);
- 85219 - 561 zł - wynagrodzenie za sprawowanie opieki (opiekun prawny, z. zlecone);
- 85228 – 513.000 zł - świadczenia społeczne (usługi opiekuńcze z. własne);
- 85228 – 66.200 zł - świadczenia społeczne (specjalistyczne usługi opiekuńcze, z. zlecone);
- 85295 – 262.700 zł - świadczenia społeczne (dożywianie uczniów, z. własne, śr. budżetu państwa);

Razem : 10.711.499 zł w tym

śr. własne gminy: 3.223.198 zł

śr. budżetu państwa: 7.488.301 zł

Wydatki przeznaczone na pomoc społeczną

(bez świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych): **3.541.482 zł**

Z poważaniem

Alina Olszewska

Dyrektor MOPS w Sierpcu